

בעימות נוסף עם חיילי צה"ל, הוא יורה לסגור את הישיבה במקום או להעבירה למקום אחר.
ואז באה תקרית נוספת. תלמידי ישיבת ההסדר, חיילי צה"ל בלי מדים, התנגשו שוב בחיילי צה"ל במדים.
אבל שמעון פרס לא מימש את אזהרתו. הוא אסף אימנם את ראשי ישיבות ההסדר לשיחה נוספת. אבל הסתפק באזהרה נוספת של "עוד פעם אחת ודו!"

התפרצות

לחלק המוסלמי

אין מחלוקת על כך שההתפרצות הערבית במערת המכפלה לא נבעה כתוצאה מהסתה של גורמים קיצוניים בחברון או מחוצה לה. כפי ששמעון פרס ניסה להציג זאת בתחילה, או כלשון ההודעה הרשמית של ממשלת ישראל באר"ס.

שרשרת של תקריות, של מעשים מטר פשים ותגובות נגד מטופשות ונבעות לא פחות, גרמה להידרדרות השחיתות את אש השניאה הדתית בחברון.

זה התחיל בשורת התקריות בין הרב לוינגר ואנשיו לבין חיילי צה"ל, שהופקדו על אחרי בית הכנסת אברהם אבינו ובית החולים הדסה, כדי למנוע עריכת תפילות פומביות במקום. התנגשויות אלה, שהתפרשו על-ידי תושבי חברון הערבים כניסיון של השתלטות מצד אנשי קריית-ארבע על חברון הערבית, הביאו לגילוי מעשה ואנדאלי, שכלל הנראה היה מעשה של יחיד.

במוצאי-שבת שקדמה ליום הכיפורים, שבת תשובה, גילה סמליות שז הרבנות הצבאית כי מערת המכפלה, כי מישוהו ניסה להשחית מפת שוחן שהיתה מונח תת בבית הכנסת במערה. הוא קרע בה קרעים מיספר, כנראה כי סכין. מפת-שוחן נוספת נעדרה.

אנשי קריית-ארבע החליטו כי המפות הן על תקן של פרוכות. כלומר מהיותן רקומות, הן יכלו לשמש גם ככסויים לארון הקודש, למרות שהיו מונחות על השולחן. הם הגיבו בפעולת-תגמול.

לטענת יצחק ערמוני, מתושבי קריית-ארבע, התפתחה התקרית בצורה הבאה: סמל הדת גילה פרוכת סטועה בסכין ומפה קרועה לגזרים. הוא פנה אל משגיח הדת המוסלמי ושאלו לפרש חילול תשמישי הקדושה. הלה הניף מקל וחבל בראשו של סמל הדת. פרצה תיגרה בין החיילים לבין שומרי הוואקף. תוך כדי תיגרה נשמטו תשמישי קדושה מוסלמים מעל כנם. נתפסו ואחר-כך הושבו למקומם. חקירת המיטרה בפרשה — שראשי הממשלה יצחק רבין הורה לבצע בשיטה מיוחדת עם שרי הביטחון, המישפטים והמיטרה, שערך כבר למחרת היום — העלתה מימצאים שונים לחלוטין. אחרי שנודע בשבת על הפגיעה במפה על-תק-פרוכת, נסעו הרוחות בקריית-ארבע.

למחרת בבוקר, קרוב לשעה שש, התרסקו כמה מאנשי הקריה על פתח שער המיסגד במערת המכפלה. שומר הוואקף במקום, שי לא זיהה את הבאים, פתח להם את השער. האנשים, שער כה זזהו ככל הנראה רק שניים מהם, היו משתייכים לבני-ישיבת ההסדר, התפרצו בכוח פנימה, זרקו ספרי קוראן על הרצפה וכיוו אותם. הם עשו זאת, ככל הנראה, כ"נקמה" על השחתת המפה בבית הכנסת שבמערה.

הידיעה על ביווי ספרי הקוראן — שלא היתה בגדר שמועה, אלא עובדה מוכחת — פשטה בחברון כאש בשדה קוצים. מאות תלמידי-תיכון מוסלמים, שהוכוונו ככל הנראה בידי מורים, עזרו בסך אל מערת המכפלה. מתוך המיסגד שבמערה הם פרצו לעבר בית הכנסת וכללו את עצמם בספרי התורה, סידורי התפילה והתפילין שהיו במקום. הם השתוללו שם כרבע שעה לפני שהתגברת צה"ל החדשה למקום. פיזרה אותם ועצרה כמה עשרות מהם.

כאשר הגיעו למקום תושבי קריית-ארבע ואנשי הרבנות הצבאית, הם לא הספקו באיסוף הגוילים המושחתים ובניקוי בית-

הכנסת. גם בהם פיעמה רוח הנקמה. הם פרצו לאולם, "אוהל יצחק" הי מוסלמי האסור בדריסת רגל למי שאינו מוסלמי. למענתם הם עשו זאת כדי לחפש אחרי בניה שאולי בזזו המתפרעים המוסלמים. למעשה הפיכת כל הרחובות שבחלק ה"מוסלמי", לצורך חיפושם.

אחר-כך הצדיקו את מעשיהם בעלילה כאילו תוך כדי חיפוש מצאו מתחת לשטיח חים שבמיסגד כמיות גדולות של חשיש ומורפין, שהוחבאו שם.

כנראה שתוך כדי התפרצות זאת העלה מישוהו באש את חדר ההקדש המוסלמי. חייליו שנכחו במערה וגילו את האש, הספיקו להשתלט עליה, לא לפני שהיא פוצה בצורה קשה למדי בחלק ממיסמכי הוואקף שהיו שם.

גניבה בכחש

ומירמה

ב כך לא תמה התפרצות אנשי קריית-ארבע.

חיילי הרבנות הצבאית ואנשי המישל הצבאי אספו את גוילי ספרי-התורה שחוללו וריכוזו אותם בארגונים כדי להכניסם להלוויה הממלכתית שיש לערוך, על-פי ההלכה, לשירי ספרי-קודש. אנשי קריית-ארבע הפיצו אז את השמור עה, שלא היה לה על מה להתבסס. כאילו מתכוונת הממשלה לערוך גלוילים הלוויה חסאת חפזה, על מנת למנוע הפיכת ה"הלוויה להפגנת הוזהדות עם גושי-אמונים. במוצאי יום-כיפור הם החליטו "להפקיע" את הגוילים הקדושים מידי צה"ל.

סיפר אריה רוזנברג, מתושבי הקרייה: "עברנו להתארגנות מהירה. לסיכול הקנו" גיה. תשמישי הקדושה המחוללים כבר רוכזו זו בידי אנשי הרבנות הצבאית, נטמנו ב" כמאה שקי-ביצורים. המטען כולו, שמור בידי חיילי הרבנות הצבאית, היה מוכן להבאה לקבורה. כבוצה מאנשינו אלה המערה, הפקיעה את המטען מידי שומריה והעבירה אותו, בשלמותו, למקום-מיבטחים בקריית-ארבע."

מה שאירע במציאות אופייני לשיטה בה פועלים אנשי גושי-אמונים בקריית-ארבע כנגד שילטונות צה"ל. תוך יצירת הרושם שבידי אנשי הרבנות הצבאית לא היו ה"גוילים בטוחים דיים.

במוצאי יום-הכיפורים ניתנה רשות לאנשי קריית-ארבע להתפלל במערת-המכפלה. אולם מתוך חשש שהם ינסו לגנוב את שירי תשמישי הקדושה המחוללים, ניתנה הוראה לחיילים שלא להתיר התקרבות מכוניות לבניין. אנשי לוינגר הערימו, כדרכם, על החיילים.

הם התקרבו בטנדר או פתח בית הכנסת. שם הסבירו לשומרים כי בטנדר נמצאים זקנים תשושים כגלגל צום יום-הכיפורים, שאינם יכולים להגיע ברגל אל המערה. חיילים חידדו התפתו להאמין להם, התיי רן להם להתקרב עם המכוניות עד הפתח. אז הסתערו הכיריונים הייניים מתוך הטנדר, העמיסו עמו בכוח את אריות הגוילים המחזיקים דלים, תוך שהם הורפים באלימות את החיילים שניסו למנוע מהם לעשות זאת.

במהירות הם זינקו במקום, כששניים מהחיילים ניתלים על הטנדר כדי למנוע את מנוסתו. אחד החיילים נגרר אחרי הטנדר כמה מאות מטרים עד שנפל. הטנדר נעצר ליד מחסום צה"ל בתוך חברון. שם רימו אנשי הקרייה בפעם נוספת. הם צעקו לעבר שומרי המחסום: "פצו! פצו!" ואלה האמינו להם, הניחו להם לעבור יחד עם המיטען הגנוב ממערת-המכפלה. אמצעי-ההתקשורת הישראליים, הצניעו את האמת על מאורעות חברון, העדיפו לפרסם קניות ודברי הסתה תוך התפרצות יצרים לאומנית-דתית חסרת תקדים. עתה תלוי הכל בצורת התגובה של ממשלת-ישראל. הממשלה חייבת לעשות הכל כדי להביא בענישה מהירה של כל הפורעים בחברון. ערבים ויהודים כאחד. צורת התגובה היא שתקבע אם מאורעות יום-הכיפורים בחברון יהיו סיום של פרק עגום וטראגי ביחסים בין שתי הדתות או תחילתו של פרק העלול להיות מחריד עוד יותר.

אלי תבור

• שוב בראיון לאהרון דולב במעריב, שפירט את הדברים ללא בדיקה, כאילו היו אמת צרופה.

במדינה

(המשך מעמוד 30)

רצחה שישה מיליון יהודים? שאל את בעלי-החנות.
האיש לא נבוכ. הוא הצביע על שלט קטנטן, בגודל של גלויית-דואר, שאמר: "אנו מבקשים את סליחת לקוחותינו היי הודיים. זהו מוצג-ראווה בלבד."
"אנחנו מציינים כל מיני דגלים," הו סיף, בנימה של התנצלות.

רק דגלים נאציים?
"תראה," אמר בעלי-החנות, "אבותי לא מו כאן בבריטנס. אבל זה לא מפריע לי להציג דגלים בריטיים."
"הם חיים שם עכשיו חיים משוגעים," סיכם את רשמיו מבקר ישראלי, "אכול ושתה, כי מתר נמות. מבזבזים הון על נשפים, עורכים סעודות-מלכים, ומדברים בלי סוף על העומד להתרחש."
בנשף מפואר אחד הסתובבו המוני משר-תים כושיים, שהגישו לאורחים הלבנים מגשים העמוסים בכל טוב. העיר אורח אחד: "הם מפסמים אותנו ברצון, כי בבוא היום יאכלו אותנו!"

לחיות ולמות. כל אפריקה הדרומית רואה את כתובת-האש על הקיר. רבים חשים כי הסוף הוא בלתי-ימנע, וכי מה שעומד לקרות ברודויה עתיד לקרות גם בארץ הבורים.

היהודים, כרגיל, ערים לסכנה יותר מאחרים. רבים מהם נקטו, בשקט, צעדים כדי להבריח את הונם לאירופה ולאמריקה, בדרכים בלתי-חוקיות. בגבולות ובנימלי-התעופה הוחמרו אמצעי-הבדיקה, כדי לא-תר הברחותיהן כאלה. אך הכסף זורם החוצה.

האם יגביר הדבר את העליה לישראל? הדבר מוטל בספק. "אם יש לי הבחירה למות למען דרום-אפריקה או למען ישראל, אעדיף למות למען ישראל," אמר יהודי דרום-אפריקאי צעיר בגליל-לב. "אבל אם עלי לבחור איפה לחיות — אני מעדיף לחיות כאן."

עיתונות

פג וגמרנו

מהו שבי-המישפחה

שז רבין ייחק?

ייחכן שמוסדות המיפלה הקומוניסטית הסינית היו נמנעים מלהעביר את ירושתו של מאו טסה-דונג לידי הוואה קואר-פנג, אילו ידעו אילה קשיים הם גורמים לעיי תונות הישראליה.

תחילה נתקל בזה הרדיו. שידורי ישר-ראה הודיעו כי "פנג" בא במקום מאו. רק כעבור כמה מהדורות-חדשות נסתבר כי מונה אדם בשם "הוואה".
הטלוויזיה, שהיה לה יותר זמן לעכל את הידיעה, הודיעה מיד כי "הוואה" עלה לשלטון.

דונג, שק, מינג. לאחר-מכן בא תורה של העיתונות לפענח את התעלומה. בסינית, שבי-המישפחה מופיע לפני השם הפרטי, המורכב משתי הברות. שמות המישפחה של מאו טסה-דונג, ציאנג קיי-שק והו צי-מינג היו מאו, ציאנג והו — לא דונג, שק ומינג.
זה היה ברור לכמה עיתונאים, אך לא לאחרים. האץ פירסם בראש העמוד הי ראשון ידיעה נכונה על מינוי האיש, הי כי כי "הוואה" עשה כך ואחרת. אך הכיר תרת, שנוסחה בידי איש אחר, הכריזה בעליצות: "פנג במקום מאו."

למחרת הלך חור הארץ על אותו הי תרגיל. הידיעה סיפרה על מעשי "הוואה", ואילו הכותרת סיפרה כי "משקפים זרים תמהים על עיכוב בפירסום הרישמי של מינוי פנג." ואילו המאמר הראשי של העיתון, באותו יום, היה כולו מוקדש למשמעות הימינו של אחד "פנג".
באותו היגיון יכול היה עיתון סיני לנתח את מעשיו של מר חק, ראש-ממשלת ישראל — מתוך הנחה שזהו שבי-המישפחה של רבין ייחק.

על המישמר סיפר על "אפתעה מעיכוב מינוי רישמי של פנג." היום הזה הודיע, לעומת זאת: "הוואה — יורשו של מאו." ידיעות אחרונות: "בסין נתמנה יורש ל"יור" מאו — היור" פנג." ואילו מעריב היה זהיר יותר: "הוואה קואר-פנג יורש למאו."

דרכי אדם

בת-ערובה

השוטרים לקחו את הבחורה

למעצר — עד שתסגיר

את החבר הפרטי שלה

הצעירה הגיגית ירוקת-העיניים ישיבה בקפה רוול שברחוב דיונגוף בתל-אביב, וחיכתה לאהובה. אך גם היום הוא לא הופיע. תחתיו צצו בלשי מחלקת-מוסר של מישטרת תל-אביב והתייצבו מול שולחנה. גם הם חיפשו אותו.

"איפה אברהם?" שאלו אותה השוטרים. "אין לי מה להגיד לכם, גם אני מחכה לו." השיבה להם. הבלשים לא ויתרו. היו אחרים מפורשות. "אנחנו עוצרים אותך," בישרו לצעירה הנאה, "עד שתי ספרי לנו איפה הוא."

כך הפכה דליה בוחבוט הגיגית, המור כרת היטב ליושבי רוול הקבועים, בת ערובה בידי המישטרה.

לפני שנתיים התלונן בחור ששוחרר מן המעצר, כי אברהם אברגיל אילץ את אש-תו לעבור בשבילו שעה שהיה הוא נתון במעצר. בעיקבות פרשה זו ביקש אברגיל את עזרת המישטרה. בסענה שבעלה של עליזה דורש ממנו פיצויים בסך 20

עצורה בוחבוט

בלשים במקום החבר

אלף לירות, על הנזק שנגרם לו ולשמו הטוב. הוא הכחיש, כמובן, את הסיפור כור לו, ולא היה מוכן לשלם פרוטה.
עליו חזרה אל בעלה, אך אברהם אברגיל נאלץ להסיק את המסקנות. הוא נאלץ לבסוף להיפרד מאשתו, יפה, שלא היתה מוכנה להמשיך לחיות איתו כקודם. כל עוד אינו מוכן להסתפק באשה אחת, טובה לרב-פסק. היא הודיעה לבלשי מחלקת-מוסר שבעלה-לשעבר, אברהם, מת. קיים על רוחחה של פרוצה, והצביעה על דליה בוחבוט כעל נערת-הטלפון של אברגיל. הבלשים לא התמהמהו. במאונת-החשי-בנות שלהם עם אביה של יפה, קצין תי האחרות, אחיותיה של יפה, ולהחשיך בבית-המישפט בניהול בית-בושת. הפעם, החליטה, יגרמו לקצין קצת נחת. יעצרו

• כפי שהובאו בכתבתו של אהרון דולב במעריב, כתבת הסתה פרוטה, גזושה טיפוסים ותיאורים מעוותים.